

ΚΡΑΟΥΤΣ ENT, ΛΟΝΔΙΝΟ

Ένα μπουκάλι κρασί. Μια οικογενειακή συσκευασία τορτίγια τσιπς με γεύση τυρί της Nacho κι ένα βάζο με καυτερό ντιπ. Δίπλα ακριβώς, ένα πακέτο τσιγάρα (ξέρω, ξέρω). Η βροχή να σφυροκοπάει τα παράθυρα. Κι ένα βιβλίο.

Τι θα μπορούσε να είναι καλύτερο;

Το *Άγριες Κίσσες* ήταν το ένατο της πολυαγαπημένης και παγκοσμίως ευπώλητης σειράς βιβλίων με ήρωα τον Άττικους Πυντ. Όταν το άνοιξα για πρώτη φορά εκείνο το υγρό αυγουσιάτικο βράδυ, υπήρχε μόνο ως δακτυλογραφημένο χειρόγραφο, και ήμουν επιφορτισμένη να κάνω την επιμέλεια πριν εκδοθεί. Πρωταρχικός μου σκοπός ήταν να το απολαύσω. Θυμάμαι ότι, γυρίζοντας στο σπίτι, πήγα κατευθείαν στην κουζίνα, έβγαλα μερικά πράγματα απ' το ψυγείο και τα έβαλα όλα μαζί σ' έναν δίσκο. Γδύθηκα, παρατώντας τα ρούχα μου όπου έπεφταν. Το διαμέρισμα ήταν αχούρι έτσι κι αλλιώς. Έκανα ντους, σκουπίστηκα και φόρεσα ένα τεραστίων διαστάσεων κοντομάνικο της *Μέιζν*, μιας χαριτωμένης ποντικίνας, που μου χάρισε κάποιος στην Έκθεση Παιδικού Βιβλίου της Μπολόνια. Ήταν πολύ νωρίς για να χωθώ στο κρεβάτι, αλλά θα διάβαζα το βιβλίο ξαπλωμένη πάνω από τα σεντόνια, που ήταν ακόμα ζαρωμένα και άστρωτα από το

προηγούμενο βράδυ. Δεν ζω πάντα έτσι, αλλά το αγόρι μου έλειπε εδώ και έξι εβδομάδες και, όσο έμενα μόνη, άφησα ηθελημένα την κατάσταση να ξεφύγει. Υπάρχει κάτι πολύ παρήγορο στην ακαταστασία, ειδικά όταν δεν είναι κανείς εκεί για να παραπονιέται.

Στην πραγματικότητα, την απεχθάνομαι αυτή τη λέξη: το «αγόρι» μου. Ειδικά όταν χρησιμοποιείται για να περιγράψει έναν άντρα πενήντα δύο χρονών, με δυο διαζύγια στο ενεργητικό του. Το πρόβλημα είναι ότι η αγγλική γλώσσα δεν προσφέρει πολλές εναλλακτικές. Ο Αντρέας δεν ήταν σύντροφός μου. Δεν βλέπαμστε αρκετά συχνά για να λέγεται έτσι. Εραστής; Το έτερον ήμισυ; Και τα δύο μου προκαλούσαν μια νευρική σύσπαση, για διαφορετικούς λόγους το καθένα. Ήταν Έλληνας, Κρητικός. Δίδασκε Αρχαία Ελληνικά στο Σχολείο Γουέστμινστερ και νοίκιαζε ένα διαμέρισμα στο Μείντα Βέλ, όχι πολύ μακριά μου. Είχαμε συζητήσει το ενδεχόμενο να συζήσουμε, αλλά φοβόμαστε μήπως αυτό σκότωνε τη σχέση μας, οπότε, αν και είχα μια ντουλάπα που ξεχειλίζει από ρούχα του, πολύ συχνά δεν είχα εκείνον. Και τώρα ήταν μία απ' αυτές τις φορές. Ο Αντρέας είχε πάει αεροπορικώς στην πατρίδα του για να περάσει τις σχολικές διακοπές με την οικογένειά του: τους γονείς του, τη χήρα γιαγιά του, τους δύο έφηβους γιους του και τον αδελφό της πρώην γυναίκας του, που ζούσαν όλοι μαζί στο ίδιο σπίτι σε μια απ' αυτές τις περίπλοκες χωροταξικές πατέντες που φαίνονται ν' αρέσουν στους Έλληνες. Δεν θα επέστρεφε πριν από την Τρίτη, παραμονή της έναρξης της σχολικής χρονιάς, κι εγώ δεν θα τον έβλεπα πριν από το επόμενο Σαββατοκύριακο.

Έτσι, να με εδώ ολομόναχη στο διαμέρισμά μου στο Κράουτς Εντ, το οποίο περιλάμβανε το υπόγειο και το

ισόγειο μιας βικτοριανής κατοικίας στην Κλίφτον Ρόουντ, περί τα δεκαπέντε λεπτά με τα πόδια από τον σταθμό Χάιγκεϊτ. Ήταν ίσως η μόνη λογική αγορά που έκανα στη ζωή μου. Μου άρεσε να μένω εκεί. Ήταν ήσυχα και άνετα, και μοιραζόμουν τον κήπο με μια χορογράφο που έμενε στο πρώτο πάτωμα, αλλά σπανίως ήταν στο σπίτι. Είχα υπερβολικά πολλά βιβλία, φυσικά. Κάθε εκατοστό χώρου στα ράφια ήταν κατειλημμένο. Υπήρχαν βιβλία στοιβαγμένα πάνω σε βιβλία. Τα ίδια τα ράφια κύρτωναν από το βάρος. Είχα μετατρέψει τη δεύτερη κρεβατοκάμαρα σε γραφείο, αν και προσπαθούσα να μη δουλεύω στο σπίτι. Ο Αντρέας το χρησιμοποιούσε περισσότερο απ' ό,τι εγώ – όταν μου έκανε την τιμή να βρίσκεται εδώ, φυσικά.

Άνοιξα το κρασί. Ξεβίδωσα το βάζο με τη σος. Άναψα ένα τσιγάρο. Άρχισα να διαβάζω το βιβλίο, όπως θα κάνατε κι εσείς. Αλλά πριν το κάνετε, οφείλω να σας προειδοποιήσω.

Αυτό το βιβλίο μου άλλαξε τη ζωή.

Μπορεί να το έχετε ξαναδιαβάσει αυτό. Με μεγάλη ντροπή μου ομολογώ ότι το έγραψα επιδεικτικά στο εξώφυλλο του πρώτου μυθιστορήματος που ανέλαβα να επιμεληθώ, ενός πολύ συνηθισμένου θρίλερ του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου. Δεν θυμάμαι καν ποιος το είπε, αλλά ο μόνος τρόπος ν' αλλάξει τη ζωή κάποιου εκείνο το βιβλίο θα ήταν να του πέσει στο κεφάλι. Αληθεύει ποτέ μια τέτοια δήλωση; Ακόμα θυμάμαι να διαβάζω τις αδελφές Μπροντέ σε πολύ νεαρή ηλικία και να ερωτεύομαι τον κόσμο τους: το μελόδραμα, τα άγρια τοπία, το γοτθικό ρομάντζο που κυριαρχούσε παντού. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι το *Τζέιν Έιρ* με ώθησε να κάνω καριέρα στον χώρο των εκδόσεων, γεγονός μάλλον ειρωνικό δεδομένου του τι συνέβη. Υπάρχουν αναρίθμητα

βιβλία που με άγγιξαν πολύ βαθιά: το *Μη μ' Αφήσεις Ποτέ* του Ισιγκούρο, η *Εξιλέωση* του ΜακΓιούαν. Μου έχουν πει ότι πάρα πολλά παιδιά βρέθηκαν ξαφνικά σε οικοτροφεία κατά συνέπεια του φαινομένου Χάρι Πότερ, και σε όλη τη διάρκεια της Ιστορίας υπήρξαν βιβλία που είχαν σημαντικό αντίκτυπο στη στάση ζωής μας. *Ο Εραστής της Λαίδης Τσάτερλι* είναι ένα παράδειγμα, όπως και το 1984. Αλλά δεν είμαι σίγουρη ότι έχει στ' αλήθεια σημασία τι διαβάζουμε. Οι ζωές μας συνεχίζουν να πορεύονται πάνω στις ίδιες ράγες που στήθηκαν για μας. Η μυθοπλασία απλώς μας επιτρέπει μια κλεφτή ματιά εναλλακτικών διαδρομών. Ίσως αυτός είναι ένας από τους λόγους που την απολαμβάνουμε.

Αλλά το *Άγριες Κίσσες* άλλαξε πραγματικά τα πάντα για μένα. Δεν μένω πια στο Κράουτς Εντ. Δεν έχω τη δουλειά μου. Κατάφερα να χάσω πάρα πολλούς φίλους. Εκείνο το βράδυ, καθώς άπλωνα το χέρι και άνοιγα την πρώτη σελίδα του χειρογράφου, δεν είχα ιδέα για το ταξίδι που θα με πήγαινε και, με κάθε ειλικρίνεια, εύχομαι να μην είχα αφήσει ποτέ τον εαυτό μου να το ξεκινήσει. Για όλα έφταιγε εκείνος ο μπάσταρδος, ο Άλαν Κόνγουεϊ. Δεν τον συμπάθησα από τη μέρα που τον γνώρισα, παρά το γεγονός ότι πάντα λάτρευα τα βιβλία του. Είμαι της άποψης ότι δεν μπορείς να αντισταθείς σ' ένα καλό αστυνομικό έργο: τα μπερδέματα και τις ανατροπές, τα στοιχεία και τις παραπλανήσεις, κι έπειτα, επιτέλους, την ικανοποίηση να σου εξηγούν τα πάντα μ' έναν τρόπο που σε κάνει να βρίζεις τον εαυτό σου που δεν τα συνδύασες σωστά από την αρχή.

Αυτό περίμενα όταν ξεκίνησα. Αλλά το *Άγριες Κίσσες* δεν ήταν έτσι. Δεν ήταν καθόλου έτσι.

Ελπίζω να μη χρειάζεται να το τονίσω περισσότερο. Αντίθετα από μένα, εσείς είχατε μια ρητή προειδοποίηση.

Άλαν Κόνγουεϊ

Άγριες Κίσσες

Ένα μυστήριο του Άτικους Πιντ

Σχετικά με τον συγγραφέα

Ο Άλαν Κόνγουεϊ γεννήθηκε στο Ίψουιτς της Μεγάλης Βρετανίας. Αποφοίτησε από το Σχολείο Σεντ Όλμπανς και κατόπιν από το Πανεπιστήμιο του Λιντς, όπου έλαβε πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας. Αργότερα εγγράφηκε ως μεταπτυχιακός φοιτητής στο Πανεπιστήμιο της Ιστ Άνγκλια, όπου σπούδασε δημιουργική γραφή. Τα επόμενα έξι χρόνια εργάστηκε ως καθηγητής, πριν γνωρίσει την πρώτη του επιτυχία με το *Άττικους Πυντ, Ερευνητής*, το 2007. Το βιβλίο παρέμεινε για είκοσι οχτώ εβδομάδες στη λίστα με τα ευπώλητα των *Sunday Times* και απέσπασε το βραβείο Gold Dagger, που απονέμεται από την Ένωση Βρετανών Συγγραφέων Αστυνομικού Μυθιστορήματος για το καλύτερο αστυνομικό μυθιστόρημα της χρονιάς. Από τότε, η σειρά με ήρωα τον Άττικους Πυντ έχει πουλήσει δεκαοχτώ εκατομμύρια αντίτυπα σε όλο τον κόσμο και έχει μεταφραστεί σε τριάντα πέντε γλώσσες. Το 2012, ο Άλαν Κόνγουεϊ χρίστηκε μέλος του τάγματος της Βρετανικής Αυτοκρατορίας (MBE) για την προσφορά του στη λογοτεχνία. Έχει ένα παιδί από προηγούμενο γάμο, και ζει στο Φράμλιγγαμ του Σάφορκ.

Η σειρά βιβλίων με τον Άττικους Πυντ

Άττικους Πυντ, Ερευνητής
Νέμεσις
Ακούσιος Μάρτυρας
Γεύση από Τζιν και Κυάνιο
Ρέκβιεμ για τα Χριστούγεννα
Άφωνη Νύχτα
Μόνο Κόκκινα Ρόδα για τον Άττικους
Μικρός Που Είναι ο Κόσμος

Έγραψαν για τον Άττικους Πυντ

«Όλα όσα θα μπορούσατε να ζητήσετε από ένα αγγλικό βιβλίο μυστηρίου. Σπιλάτο, ευφύες κι απρόβλεπτο».

Independent

«Τον νου σου, Ηρακλή Πουαρό! Ήρθε ένας ευφυής, μικροκαμωμένος ξένος στην πόλη – και απειλεί να σου πάρει τη θέση».

Daily Mail

«Είμαι φανατικός θαυμαστής του Άττικους Πυντ. Με γυρίζει πίσω στη χρυσή εποχή της αστυνομικής λογοτεχνίας και μου θυμίζει από πού ξεκινήσαμε όλοι».

Ίαν Ράνκιν

«Σέρλοκ Χολμς, λόρδος Πίτερ Γουίμσι, πατήρ Μπράουν, Φίλιπ Μάρλοου, Ηρακλής Πουαρό... οι αληθινά σπουδαίοι ντετέκτιβ πιθανότατα μπορούν να μετρηθούν στα δάχτυλα του ενός χεριού. Ε, με τον Άττικους Πυντ, ίσως χρειαστείτε ένα επιπλέον δάχτυλο!»

Irish Independent

«Μια σπουδαία αστυνομική ιστορία χρειάζεται έναν σπουδαίο ντετέκτιβ, και ο Άττικους Πυντ ανήκει αναμφίβολα σ' αυτή την κατηγορία».

Yorkshire Post

«Η Γερμανία έχει έναν νέο πρεσβευτή. Και το έγκλημα απέκτησε τον καλύτερο ντετέκτιβ».

Der Tagesspiegel

«Ο Άλαν Κόνγουεϊ δεν μπορεί παρά να επικοινωνεί μεταφυσικά με την Άγκαθα Κρίστι. Πάντα τέτοια! Το λάτρεψα».

Ρόμπερτ Χάρις

«Μισός Έλληνας, μισός Γερμανός, αλλά πάντοτε εκατό τοις εκατό σωστός. Και το όνομα αυτού; Πυντ – Άττικους Πυντ».

Daily Express

ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΣΥΝΤΟΜΑ Η ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ
ΣΕ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ BBC1

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Λύπη

23 Ιουλίου 1955

Είχαν κηδεία σήμερα.

Οι δύο νεκροθάφτες, ο γερο-Τζεφ Γουίβερ και ο γιος του, ο Άνταμ, είχαν βγει με το πρώτο φως της αυγής, και τώρα ήταν όλα έτοιμα, ένας λάκκος ανοιγμένος στις ακριβείς διαστάσεις, το χώμα νοικοκυρεμένα στοιβαγμένο στη μια μεριά. Η εκκλησία του Σεντ Μπότολφ στο Σάκσμπι-ον-Έιβον δεν φαινόταν ποτέ πιο όμορφη, καθώς ο πρωινός ήλιος αντανακλούσε στα πολύχρωμα βιτρό των παραθύρων. Ο ναός χρονολογούνταν από τον δωδέκατο αιώνα, αν και βεβαίως είχε ανοικοδομηθεί πολλές φορές. Ο καινούριος τάφος βρισκόταν στα ανατολικά, κοντά στα ερείπια του παλιού ιερού, εκεί όπου θέριευε ανενόχλητο το χορτάρι και φύτεωναν μαργαρίτες κι αγριοραδίκια ανάμεσα στις σπασμένες αφίδες.

Το ίδιο το χωριό ήταν ήσυχο, οι δρόμοι άδειοι. Ο γαλατάς είχε κάνει ήδη τις παραδόσεις του και είχε φύγει, με τα άδεια μπουκάλια να κροταλίζουν στην καρότσα του βαν του. Οι νεαροί διανομείς των εφημερίδων είχαν ολοκληρώσει τους γύρους τους. Σήμερα ήταν Σάββατο, οπότε κανείς δεν θα πήγαινε για δουλειά, κι ήταν ακόμα πάρα πολύ νωρίς για ν' αρχίσουν να βγαίνουν οι νοικοκυραίοι για τις αγγαρείες του Σαββατοκύριακου. Το παντοπωλείο του χωριού θα άνοιγε στις εννιά. Η μυρωδιά του ψωμιού, φρέσκου από τον φούρνο, διαχεόταν ήδη από το αρτοποιείο, ακριβώς δίπλα. Σύντομα θα έφθαναν οι πρώτοι πελάτες. Αμέσως μετά το πρωινό, θ' αρχινούσε η χορωδία των κουρευτικών μηχανών του γκαζόν. Ήταν Ιούλιος, η πιο πολυάσχολη εποχή του χρόνου για την ακάματη στρατιά κηπουρών του Σάκσμπι-ον-Έιβον

και, με το Πανηγύρι της Σοδειάς μόλις έναν μήνα μετά, οι τριανταφυλλίες είχαν κιόλας κλαδευτεί και τα κολοκύθια είχαν μετρηθεί σχολαστικά. Στη μία και μισή ήταν προγραμματισμένος ένας αγώνας κρίκετ στο γήπεδο του χωριού. Θα υπήρχε το απαραίτητο βαν του παγωτατζή, παιδιά που έπαιζαν, επισκέπτες που απολάμβαναν πικνίκ μπροστά στα αυτοκίνητά τους. Το τείλοποτείο θα άνοιγε ειδικά για την περίπτωση. Ένα τέλειο βρετανικό απόγευμα καλοκαιριού.

Αλλά όχι ακόμη. Ήταν λες και το χωριό κρατούσε την αναπνοή του, τηρώντας τιμητική σιγή εν αναμονή της κάσας που επρόκειτο να ξεκινήσει το ταξίδι της από το Μπαθ. Αυτή την ώρα φορτωνόταν στη νεκροφόρα, περικυκλωμένη από τη σοβαρή συνοδεία της: πέντε άντρες και μία γυναίκα, που απέφευγαν να κοιταχτούν, σάμπως από αμηχανία. Οι τέσσερις από τους άντρες ήταν επαγγελματίες, συνεργάτες του έγκριτου γραφείου τελετών Λάνερ & Κρέιν. Η εταιρεία υπήρχε από τα χρόνια της βασίλισσας Βικτορίας και ειδικευόταν σε ξυλουργικές εργασίες. Εκείνη την εποχή, τα φέρετρα και οι κηδείες αποτελούσαν δευτερεύουσα δραστηριότητα, κάπως σαν δεύτερη σκέψη. Παραδόξως όμως, ήταν αυτό το κομμάτι της επιχείρησης που είχε επιζήσει. Η Λάνερ & Κρέιν δεν έχτιζε πλέον σπίτια, όμως το όνομά της είχε γίνει συνώνυμο του αξιοσέβαστου θανάτου. Η σημερινή περίπτωση αφορούσε το οικονομικό πακέτο. Η νεκροφόρα ήταν παλιότερο μοντέλο. Δεν υπήρχαν μαύρα άλογα ή κραυγαλέα στεφάνια. Το ίδιο το φέρετρο, αν και με όμορφο φινίρισμα, είχε κατασκευαστεί προφανώς από κατώτερης ποιότητας ξύλο. Μια απλή πλάκα, επάργυρη αντί για ασημένια, έφερε το όνομα της θανούσης και τις δύο σημαντικές ημερομηνίες.

Μαίρη Ελίζαμπεθ Μπλάκιστον
5 Απριλίου 1887 – 15 Ιουλίου 1955

Η ζωή της δεν ήταν τόσο μακρόχρονη όσο φαινόταν, περνώντας από τον έναν αιώνα στον άλλο, αλλά πάλι, είχε πάρει εντελώς απροσδόκητα τέλος. Δεν υπήρχαν αρκετά χρήματα στο πρόγραμμα ταφής της Μαίρη για να καλύψουν το τελικό κόστος –όχι πως είχε σημασία, αφού οι ασφαλιστές θα κάλυπταν τη διαφορά– και η ίδια σίγουρα θα χαιρόταν βλέποντας ότι όλα εξελίσσονταν σύμφωνα με τις επιθυμίες της.

Η νεκροφόρα ξεκίνησε ακριβώς στην ώρα της, αρχίζοντας το ταξίδι των περίπου δώδεκα χιλιομέτρων τη στιγμή που οι δείκτες έδειχναν εννέα ακριβώς. Συνεχίζοντας με την προσήκουσα χαμηλή ταχύτητα, θα έφτανε στην εκκλησία την ώρα που έπρεπε. Αν η Λάνερ & Κρέιν είχε ένα σλόγκαν, θα μπορούσε να είναι το «Ποτέ καθυστερημένοι». Και παρότι οι δύο πενθούντες που συνόδευαν το φέρετρο ίσως δεν το πρόσεξαν, το τοπίο δεν ήταν ποτέ πιο μεγαλειώδες, με τα χωράφια πίσω από τις χαμηλές μάντρες από πυρόλιθο να κατηφορίζουν νωχελικά προς την κοίτη του Έιβον, που θα τους ακολουθούσε διακριτικά σε όλη τη διαδρομή.

Στο κοιμητήριο του Σεντ Μπότολφ, οι δύο νεκροθάφτες εξέτασαν το έργο τους. Υπάρχουν πολλά που μπορεί να πει κανείς για μια κηδεία –βαθύνοα, στοχαστικά, φιλοσοφικά–, αλλά ο Τζεφ Γουίβερ είχε απόλυτο δίκιο όταν, γέρνοντας πάνω στο φτυάρι για να στρίψει ένα τσιγάρο με τα ροζιασμένα του δάχτυλα, στράφηκε στον γιο του. «Αν ήθελες να πεθάνεις», του είπε, «δεν θα μπορούσες να διαλέξεις καλύτερη μέρα».

2

Καθισμένος στο τραπέζι της κουζίνας του πρεσβυτέρου, ο αιδεσιμότατος Ρόμπιν Όσμπορν έκανε τις τελευταίες διορθώσεις στον επικήδειο λόγο του. Μπροστά του στο τραπέζι είχε απλωμένες έξι δακτυλογραφημένες σελίδες, καλυμμένες ήδη με σημειώσεις

με τον αραχνοειδή γραφικό χαρακτήρα του. Μήπως ήταν πολύ μακροσκελής; Κάποια μέλη του ποιμνίου του διαμαρτύρονταν τελευταία ότι τα κηρύγματά του παρατραβούσαν, μέχρι κι ο επίσκοπος έδειξε κάποια δυσφορία στη διάρκεια της προσφώνησής του την Κυριακή της Πεντηκοστής. Όμως αυτό ήταν διαφορετικό. Η κυρία Μπλάκιστον είχε ζήσει όλη της τη ζωή στο χωριό. Όλοι τη γνώριζαν. Ασφαλώς θα χαράμιζαν μισή ώρα –ή και σαράντα λεπτά– για να της πουν το ύστατο χαιρε.

Η κουζίνα ήταν ένα μεγάλο, χαρούμενο δωμάτιο με μια μασίνα Aga να εκπέμπει γλυκιά ζεστασιά όλο τον χρόνο. Χύτερες και τηγάνια κρέμονταν από γάντζους, κι υπήρχαν βάζα γεμάτα με φρέσκα βότανα και αποξηραμένα μανιτάρια που είχαν μαζέψει οι ίδιοι οι Όσμπορν. Επάνω υπήρχαν δύο κρεβατοκάμαρες, ζεστές και φιλόξενες, με χοντρά χαλιά, μαξιλαροθήκες κεντημένες στο χέρι και ολοκαίνουριους φεγγίτες που είχαν προστεθεί μετά από πολλή συζήτηση με την εκκλησία. Αλλά το μεγαλύτερο πλεονέκτημα του πρεσβυτέριου ήταν η θέση του, στην άκρη του χωριού, με θέα στη δασώδη έκταση που όλοι ήξεραν ως Ντινγκλ Ντελ. Υπήρχε ένα άγριο βοσκοτόπι, διάσπικτο με λουλούδια την άνοιξη και το καλοκαίρι, και πιο πέρα άρχιζε η δασώδης περιοχή της οποίας τα δέντρα, κυρίως βαλανιδιές και φτελιές, έκρυβαν τις εκτάσεις του Πάι Χολ στην άλλη μεριά – τη λίμνη, τις πρασιές, κι εντέλει το ίδιο το αρχοντικό. Κάθε πρωί, ο Ρόμπιν Όσμπορν ξυπνούσε για ν' αντικρίσει μια θέα που δεν έπαυε ποτέ να τον μαγεύει. Κάποιες φορές πίστευε ότι ζούσε σ' ένα παραμύθι.

Το πρεσβυτήριο δεν ήταν ανέκαθεν έτσι. Όταν είχαν κληρονομήσει το σπίτι –και την επισκοπή από τον γηραιό αιδεσιμότατο Μόνταγκιου– ήταν ό,τι μπορούσε να περιμένει κανείς από το σπιτικό ενός υπερήλικα, υγρό και αφιλόξενο. Αλλά η Χενριέτα είχε ασκήσει τη μαγεία της, πέταξε όλα τα έπιπλα που θεώρησε υπερβολικά άσχημα ή άβολα και χτένισε τα καταστήματα

μεταχειρισμένων ειδών στο Γουίλτσερ και στο Έιβον για να βρει τα τέλεια υποκατάστατα. Η ενεργητικότητά της δεν έπαινε να τον εκπλήσσει. Ήταν ήδη αρκετά απρόσμενο το γεγονός ότι επέλεξε να γίνει σύζυγος εφημέριου, μα επιπλέον είχε ριχτεί στα καθήκοντά της μ' έναν ενθουσιασμό που την έκανε δημοφιλή από την πρώτη μέρα που έφτασαν εδώ. Οι δυο τους δεν θα μπορούσαν να γίνουν πιο ευτυχισμένοι απ' όσο ήταν στο Σάκσμπι-ον-Έιβον. Γεγονός ήταν ότι η εκκλησία είχε αρκετά θέματα. Η κεντρική θέρμανση ήταν ελαττωματική. Η στέγη είχε ξαναρχίσει να στάζει. Αλλά το εκκλησίασμά τους ήταν παραπάνω από επαρκές για να ικανοποιεί τον επίσκοπο, και πολλοί από τους πιστούς είχαν γίνει πλέον φίλοι τους. Δεν θα ήθελαν να ζουν πουθενά αλλού.

«Ήταν αναπόσπαστο κομμάτι του χωριού. Παρότι συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ για να θρηνήσουμε την αποδημήσή της, ας αναλογιστούμε τι άφησε πίσω της. Η Μαίρη έκανε το Σάκσμπι-ον-Έιβον καλύτερο τόπο για όλους μας, είτε τακτοποιώντας τα άνθη κάθε Κυριακή σ' αυτήν εδώ την εκκλησία, είτε οργανώνοντας επισκέψεις στους ηλικιωμένους, τόσο εδώ όσο και στο Άστον Χάουζ, κάνοντας εράνους για τη Βασιλική Εταιρεία Προστασίας Πτηνών, και καλωσορίζοντας τους επισκέπτες στο Πάι Χολ. Τα σπιτικά κέικ της είχαν πάντα τη μεγαλύτερη επιτυχία στο φιλανθρωπικό παζάρι μας, και μπορώ να σας αναφέρω πολλές περιπτώσεις που μου έκανε έκπληξη αφήνοντας στο σκευοφυλάκιο ένα από τα θεσπέσια αμυγδαλωτά ή ένα κομμάτι από το γεμιστό κέικ της με κρέμα».

Ο Όσμπορν προσπάθησε να φέρει στον νου του τη μορφή της γυναίκας που είχε περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της δουλεύοντας ως οικονόμος στο Πάι Χολ. Μικροκαμωμένη, μελαχρινή και θεληματική, ήταν πάντοτε φουριόζα, θαρρείς ταγμένη σε μια προσωπική σταυροφορία. Οι αναμνήσεις του από εκείνη ήταν κυρίως από κάποια απόσταση, επειδή στην πραγματικότητα

δεν είχαν μείνει ποτέ για πολλή ώρα στο ίδιο δωμάτιο. Είχαν βρεθεί ίσως σε μία ή δύο κοινωνικές εκδηλώσεις, αλλά όχι πολλές. Το είδος των ανθρώπων που ζούσαν στο Σάκσμπι-ον-Έιβον δεν ήταν ακριβώς σνομπ, αλλά είχαν μια πολύ βαθιά αίσθηση της κοινωνικής ιεραρχίας και, παρόλο που ένας εφημέριος μπορεί να θεωρείτο αρμοστή παρουσία σε οποιαδήποτε κοινωνική συγκέντρωση, δεν ίσχυε το ίδιο για κάποια που, σε τελευταία ανάλυση, ήταν υπηρετικό προσωπικό. Μάλλον το γνώριζε κι εκείνη. Ακόμα και στην εκκλησία, συνήθιζε να κάθεται σε κάποιο στασίδι των τελευταίων σειρών. Υπήρχε κάτι βαθιά σεβαστικό στον τρόπο που επέμενε να βοηθάει τους ανθρώπους, θαρρείς και τους το χρωστούσε κατά κάποιον τρόπο.

Ή μήπως ήταν κάτι απλούστερο; Καθώς τη σκεφτόταν και κοίταζε αυτά που είχε μόλις γράψει, μία λέξη ξεπήδησε στο μυαλό του. *Κουτσομπόλα*. Δεν ήταν δίκαιο, και σίγουρα δεν ήταν κάτι που θα έλεγε ποτέ μεγαλόφωνα, αλλά έπρεπε να παραδεχτεί ότι υπήρχε κάποια αλήθεια σ' αυτό. Ήταν το είδος της γυναίκας που έχωνε τη μύτη της παντού, το είχε βάλει σκοπό της να συνδεθεί με όλους ανεξαιρέτως στο χωριό. Με κάποιον τρόπο, την έβρισκες πάντα εκεί όταν τη χρειαζόσουν. Το πρόβλημα ήταν πως την έβρισκες εκεί κι όταν δεν τη χρειαζόσουν.

Θυμήθηκε που τη βρήκε εδώ, σ' αυτό ακριβώς το δωμάτιο, μόλις πριν από δεκαπέντε μέρες. Είχε εκνευριστεί με τον εαυτό του. Έπρεπε να το περιμένει. Η Χενριέτα παραπονιόταν ασταμάτητα ότι άφηνε την εξώπορτα ανοιχτή, θαρρείς και το πρεσβυτέριο ήταν απλώς μια προέκταση της εκκλησίας, και όχι η ιδιωτική τους κατοικία. Έπρεπε να την άκουγε. Η Μαίρη είχε μπει αυθαίρετα και στεκόταν εκεί, κρατώντας ένα φιαλίδιο με ένα πράσινο υγρό, σαν να ήταν κάποιο μεσαιωνικό φίλτρο για εξορκισμό των δαιμόνων. «*Καλημέρα, εφημέριε! Άκουσα ότι έχετε πρόβλημα με τις σφήκες. Σας έφερα λίγο μινθέλαιο. Αυτό θα τις ξαποστείλει.*

Η μητέρα μου έπαιρνε πάντα όρκο στο όνομα του ελαίου μέντας!»
Ήταν αλήθεια. Είχαν μπει σφήκες στο πρεσβυτέριο – αλλά αυτή πώς το ήξερε; Ο Όσμπορν δεν το είχε πει σε κανέναν εκτός από τη Χενριέτα, κι εκείνη σίγουρα δεν θα το είχε αναφέρει. Αλλά πάλι, κάτι τέτοιο ήταν αναμενόμενο σε μια κοινότητα όπως το Σάκσμπι-ον-Έιβον. Με κάποιον τρόπο, κάποιον *ακατανόητο* τρόπο, όλοι ήξεραν τα πάντα για τον καθένα, και μάλιστα λεγόταν συχνά ότι, αν φτερνιζόσουν στο λουτρό, κάποιος θα εμφανιζόταν μ' ένα χαρτομάντιλο.

Βλέποντάς την εκεί, ο Όσμπορν δεν ήταν σίγουρος αν ένιω-
σε ευγνωμοσύνη ή δυσφορία. Είχε μουρμουρίσει ένα ευχαριστώ,
αλλά την ίδια στιγμή είχε χαμηλώσει το βλέμμα στο τραπέζι της
κουζίνας. Και να τες εκεί, παρατημένες καταμεσής των υπόλοι-
πων χαρτιών του. Πόση ώρα βρισκόταν η γυναίκα εκεί μέσα; Τις
είχε δει; Δεν του ανέφερε τίποτα και, φυσικά, ο ίδιος δεν τολ-
μούσε να τη ρωτήσει. Την είχε συνοδεύσει στην πόρτα όσο πιο
γρήγορα μπορούσε, κι αυτή ήταν η τελευταία φορά που την είχε
δει. Αυτός και η Χενριέτα έλειπαν διακοπές όταν πέθανε. Γύρισαν
πάνω στην ώρα για την ταφή της.

Άκουσε βήματα και σήκωσε το βλέμμα τη στιγμή που έμπαινε
στο δωμάτιο η Χενριέτα. Είχε βγει μόλις από το μπάνιο, τυλιγμένη
ακόμα στην πετσετέ ρόμπα της. Παρόλο που ζύγωνε τα πενήντα,
παρέμενε πολύ ελκυστική, με καστανά μαλλιά που έπεφταν σαν
καταρράκτης στους ώμους της και μια σιλουέτα που οι κατάλογοι
ρούχων θα περιέγραφαν ως «γεμάτη». Ερχόταν από έναν πολύ
διαφορετικό κόσμο, η μικρότερη κόρη ενός πλούσιου αγρότη
με πέντε χιλιάδες στρέμματα γης στο δυτικό Σάσεξ, κι εντούτοις
όταν συναντήθηκαν οι δυο τους στο Λονδίνο – σε μια διάλεξη που
δινόταν στο Γουίγκμορ Χολ – αναπτύχθηκε αμέσως μεταξύ τους
αμοιβαία συμπάθεια. Είχαν παντρευτεί χωρίς την έγκριση των
γονιών της και ήταν το ίδιο αγαπημένοι τώρα όσο και τον πρώτο

καιρό. Μοναδική τους στενοχώρια ήταν ότι ο γάμος τους δεν είχε την ευλογία ενός παιδιού, αλλά βέβαια αυτό ήταν θέλημα Θεού και με τον καιρό το δέχτηκαν. Ήταν ευτυχισμένοι και μόνο που ήταν μαζί, οι δυο τους.

«Νόμιζα ότι είχες τελειώσει μ' αυτό», του είπε. Είχε βγάλει βούτυρο και μέλι από το ντουλάπι των τροφίμων, και τώρα έκοβε μια φέτα ψωμί.

«Απλώς προσθέτω κάποιες σκέψεις της τελευταίας στιγμής».

«Εγώ στη θέση σου δεν θα μιλούσα για πολύ, πάντως. Είναι Σάββατο άλλωστε, και όλοι θα βιάζονται να πάνε στις δουλειές τους».

«Θα συγκεντρωθούμε στην παμπ, στην Αγκάλη της Βασίλισσας, αργότερα. Στις έντεκα».

«Ωραία». Η Χενριέτα έφερε το πιάτο με το πρωινό της στο τραπέζι και κάθισε βαριά. «Απάντησε ποτέ στο γράμμα σου ο σερ Μάγκνους;»

«Όχι. Αλλά είμαι βέβαιος πως θα είναι παρών».

«Πάντως, μάλλον το αφήνει για την τελευταία στιγμή». Έσκυψε κι έριξε μια ματιά σε μια από τις σελίδες. «Δεν μπορείς να το πεις αυτό».

«Ποιο;»

«Ότι ήταν “η ψυχή των πάρτι”».

«Γιατί;»

«Γιατί δεν είν' αλήθεια. Αν θες να ξέρεις, εγώ πάντα την έβρισκα μάλλον κουμπωμένη και κρυψίνου. Πολύ δύσκολα της έπανε τις κουβέντα».

«Ήταν πολύ ανοιχτόκαρδη όταν ήρθε εδώ τα περασμένα Χριστούγεννα».

«Τραγούδησε μαζί με τους υπόλοιπους τα κάλαντα, αν αυτό εννοείς. Αλλά δεν ήξερες ποτέ τι σκεφτόταν πραγματικά. Δεν μπορώ να πω ότι μου ήταν ιδιαίτερα συμπαθής».

«Δεν είναι σωστό να μιλάς έτσι, Χεν. Σίγουρα όχι σήμερα».

«Δεν βλέπω γιατί όχι. Αυτό συμβαίνει πάντα με τις κηδείες. Είναι απόλυτα υποκριτικές. Όλοι λένε πόσο σπουδαίος άνθρωπος ήταν ο μακαρίτης, πόσο καλός και γενναιόδωρος, τη στιγμή που, βαθιά μέσα τους, ξέρουν πως δεν είναι αλήθεια. Προσωπικά, δεν συμπάθησα ποτέ τη Μαίρη Μπλάκιστον και δεν θ' αρχίσω ξαφνικά να της πλέκω το εγκώμιο, μόνο και μόνο επειδή κατάφερε να πέσει από μια σκάλα και να τσακίσει τον σβέρκο της».

«Γίνεσαι κάπως σκληρή τώρα».

«Είμαι ειλικρινής, Ρόμπι. Και ξέρω ότι το ίδιο ακριβώς σκέφτεσαι κι εσύ – όσο κι αν προσπαθείς να πείσεις τον εαυτό σου για το αντίθετο. Μην ανησυχείς, όμως! Υπόσχομαι να μη σε ντροπιάσω μπροστά στους πενθούντες». Έκανε μια γκριμάτσα. «Ορίστε! Σου φαίνεται αρκετά θλιμμένη η έκφρασή μου;»

«Δεν είναι ώρα να ετοιμαστείς;»

«Τα έχω όλα έτοιμα πάνω. Μαύρο φουστάνι, μαύρο καπέλο, μαύρες πέρλες». Αναστέναξε. «Όταν πεθάνω, δεν θέλω να με ντύσουν στα μαύρα. Είναι τόσο θλιβερό! Δώσε μου τον λόγο σου. Θέλω να θαφτώ στα ροζ, με μια μεγάλη ανθοδέσμη μπιγκόνιες στα χέρια μου».

«Δεν πρόκειται να πεθάνεις. Όχι τώρα κοντά, σίγουρα. Πήγαινε πάνω να ντυθείς».

«Καλά, καλά. Τύραννε!»

Έσκυψε από πάνω του, κι εκείνος ένιωσε τα στήθη της, ζεστά και απαλά, να πιέζονται στον σβέρκο του. Του έσκασε ένα φιλί στο μάγουλο κι έπειτα έφυγε βιαστικά, αφήνοντας το πρωινό της στο τραπέζι. Ο Ρόμπιν Όσμπορν χαμογελούσε σκύβοντας ξανά στον επικηδεϊό του. Μάλλον είχε δίκιο η Χενριέτα. Μπορούσε να κόψει μια δυο σελίδες. Εστίασε την προσοχή του σ' αυτά που είχε γράψει.

«Η Μαίρη Μπλάκιστον δεν είχε μια εύκολη ζωή. Γνώρισε την

προσωπική τραγωδία λίγο αφότου ήρθε στο Σάκσμπι-ον-Έιβον, και το πιο εύκολο θα ήταν να αφεθεί και να καταρρακωθεί. Αλλά πάλεψε. Ήταν το είδος της γυναίκας που αγαπά τη ζωή, δεν άφησε ποτέ τις δυσκολίες να την καταβάλουν. Και τώρα, καθώς τη συνοδεύουμε στην τελευταία της κατοικία, δίπλα στον γιο που τόσο αγαπούσε και τον οποίο τόσο τραγικά έχασε, ίσως μπορούμε να βρούμε παρηγοριά στη σκέψη ότι, επιτέλους, είναι και πάλι μαζί».

Ο Ρόμπιν Όσμπορν διάβασε την παράγραφο δύο φορές. Την είδε γι' άλλη μια φορά να στέκεται απέναντί του, σ' αυτό ακριβώς το δωμάτιο, δίπλα στο τραπέζι.

«Άκουσα ότι έχετε πρόβλημα με τις σφήκες».

Τις είχε δει; Άραγε να ήξερε;

Κάποιο σύννεφο πρέπει να έκρυψε τον ήλιο, γιατί ξαφνικά έπεσε σκιά στο πρόσωπό του. Άπλωσε τα χέρια, έσκισε τη σελίδα στη μέση και πέταξε τα κομμάτια στον σκουπιδοτενεκέ.

3

Η δρ Εμίλια Ρέντγουινγκ είχε ξυπνήσει νωρίς. Έμεινε ξαπλωμένη στο κρεβάτι για μία ώρα, προσπαθώντας να πείσει τον εαυτό της ότι μπορούσε κάλλιστα να ξανακοιμηθεί, κι έπειτα σηκώθηκε, φόρεσε μια ρόμπα κι έφτιαξε λίγο τσάι για τον εαυτό της. Από κείνη την ώρα καθόταν στην κουζίνα και παρακολουθούσε τον ήλιο να σηκώνεται πάνω από τον κήπο της και, πιο πέρα, τα ερείπια του Κάστρου του Σάκσμπι. Ήταν ένα κτίσμα του δέκατου τρίτου αιώνα που έδινε χαρά σε εκατοντάδες ερασιτέχνες ιστορικούς που το επισκέπτονταν, αλλά έκοβε το φως του ήλιου κάθε απομεσήμερο, ρίχνοντας μια μακρόστενη σκιά πάνω στο σπίτι της. Ήταν λίγο μετά τις οχτώμισι. Η εφημερίδα θα ήταν στην πόρτα της πια. Είχε μπροστά της κάποιους φακέλους ασθενών και προσπαθούσε να τους μελετήσει, εν μέρει για να αποσπάσει την προσοχή της

από τη μέρα που την περίμενε. Το ιατρείο ήταν συνήθως ανοιχτό τα πρωινά του Σαββάτου, αλλά σήμερα θα έμενε κλειστό, λόγω της κηδείας. Εντάξει, ήταν μια καλή ευκαιρία να τακτοποιήσει τα γραφειοκρατικά της.

Δεν υπάρχουν ποτέ πολύ σοβαρά περιστατικά σ' ένα χωριό όπως το Σάκσμπι-ον-Ειβον. Αν υπήρχε κάτι που στερούσε τη ζωή στους κατοίκους ήταν το γήρας, και γι' αυτό δεν μπορούσε να κάνει πολλά η δρ Ρέντγουινγκ. Ξεφυλλίζοντας τους φακέλους, έριξε μια βαριεστημένη ματιά στις διάφορες ασθένειες που είχε αντιμετωπίσει πρόσφατα. Η δεσποινίς Ντότρελ, που βοηθούσε στο παντοπωλείο του χωριού, ανέρρωνε από ιλαρά, μετά από μια εβδομάδα που έμεινε στο κρεβάτι. Ο εννιάχρονος Μπίλι Γουίβερ είχε μια άσχημη προσβολή από κοκίτη, αλλά ευτυχώς τον είχε ξεπεράσει εντελώς. Ο παππούς του, ο Τζεφ Γουίβερ, έπασχε από αρθρίτιδα, αλλά πάλι την είχε από χρόνια και δεν παρουσίαζε ούτε βελτίωση αλλά ούτε και επιδείνωση. Ο Τζόνι Γουάιτχεντ είχε κόψει το χέρι του. Η Χενριέτα Όσμπορν, η γυναίκα του εφημέριου, κατάφερε να πατήσει μια συστάδα μπελαντόνα –επίσημη ονομασία *άτροπος η ευθαλεία*– και να μολύνει ολόκληρη την πατούσα της. Της είχε συστήσει μία εβδομάδα ανάπαυση στο κρεβάτι και άφθονο νερό. Πέρα απ' αυτά, το ζεστό καλοκαίρι προφανώς είχε ευεργετική επίδραση στην υγεία όλων.

Όχι όλων. Όχι. Είχε σημειωθεί ένας θάνατος.

Η δρ Ρέντγουινγκ παραμέρισε τους φακέλους της και πήγε στην κουζίνα, όπου καταπάστηκε να ετοιμάσει πρωινό για την ίδια και τον άντρα της. Είχε ακούσει ήδη τον Άρθουρ να πηγαυοέρχεται πάνω, κι ακολούθησαν τα συνηθισμένα τριξίματα και κροταλισματα καθώς ετοίμαζε το μπάνιο του. Τα υδραυλικά του σπιτιού ήταν το λιγότερο πενήντα ετών και διαμαρτύρονταν ηχηρά κάθε φορά που υποχρεώνονταν να λειτουργήσουν, αλλά τουλάχιστον έκαναν τη δουλειά τους. Ο Άρθουρ θα κατέβαινε

σύντομα. Έκοψε ψωμί για να το φρυγανίσει, γέμισε μια κατσαρόλα νερό και την έβαλε στο μάτι, έβγαλε το γάλα και τα κορν φλέικς, κι έστρωσε το τραπέζι.

Ο Άρθουρ και η Εμίλια Ρέντγουινγκ ήταν παντρεμένοι εδώ και τριάντα χρόνια· ένας πετυχημένος, ευτυχισμένος γάμος, έκανε τον νοερό απολογισμό της, έστω κι αν τα πράγματα δεν είχαν έρθει ακριβώς όπως ήλπιζε. Κατ' αρχάς, υπήρχε ο Σεμπάστιαν, το μοναχοπαίδι τους, είκοσι τεσσάρων χρονών τώρα, που ζούσε με τους μπίτνικ φίλους του στο Λονδίνο. Πώς γίνεται να εξελίχθηκε σε τέτοια απογοήτευση; Και πότε ακριβώς ήταν που στράφηκε εναντίον τους; Κανείς τους δεν είχε νέα του εδώ κι εβδομάδες, δεν ήταν καν σίγουροι αν ζούσε ή πέθανε. Κι έπειτα, ήταν ο ίδιος ο Άρθουρ. Είχε ξεκαθήσει την ενήλικη ζωή του ως αρχιτέκτων, και μάλιστα καλός. Το Βασιλικό Ινστιτούτο Βρετανών Αρχιτεκτόνων τον είχε τιμήσει με το Μετάλλιο Σλόαν για ένα σχέδιο που ολοκλήρωσε στη σχολή. Είχε δουλέψει πάνω σε αρκετά από τα νέα κτίρια που ανεγέρθηκαν αμέσως μετά τον πόλεμο. Αλλά η αληθινή του αγάπη ήταν η ζωγραφική –κυρίως πορτρέτα σε ελαιογραφίες– και, πριν από δέκα χρόνια, παράτησε την καριέρα του για να δουλέψει ως ζωγράφος πλήρους απασχόλησης. Το είχε κάνει με την απόλυτη υποστήριξη της Εμίλια.

Ένα από τα έργα του κρεμόταν στην κουζίνα, στον τοίχο δίπλα στην ανοιχτή πιατοθήκη. Του έριξε μια ματιά. Ήταν μια προσωπογραφία της ίδιας, φτιαγμένη προ δεκαετίας, και πάντα της έφερνε ένα χαμόγελο στα χείλη όταν την κοίταζε, αφού της θύμιζε τις παρατεταμένες σιωπές όσο του πόζαρε, περικυκλωμένη από αγριολούλουδα. Ο άντρας της δεν μιλούσε ποτέ όταν δούλευε. Χρειάστηκε να του ποζάρει μια ντουζίνα φορές στη διάρκεια ενός παρατεταμένου, καυτού καλοκαιριού, κι ο Άρθουρ είχε κατορθώσει με κάποιον τρόπο να απαθανάτισει την κάψα, τη θολούρα του απομεσήμερου, ακόμα και το άρωμα του λιβαδιού. Εκείνη

φορούσε μακρύ φόρεμα και ψάθινο καπέλο –σαν θηλυκός Βαν Γκογκ, είχε αστειευτεί– κι ίσως να υπήρχε κάτι από το σπιλ του μεγάλου ζωγράφου στα πλούσια χρώματα και στις κοφτές πινελιές. Η ίδια δεν ήταν όμορφη γυναίκα. Το ήξερε. Το πρόσωπό της παραήταν αυστηρό, οι τετράγωνοι ώμοι και τα σκούρα μαλλιά της υπερβολικά αρρενωπά. Υπήρχε κάτι από την κλασική δασκάλα ή ίσως την γκουβερνάντα στον τρόπο που στεκόταν. Οι άνθρωποι την έβρισκαν υπερβολικά τυπική. Αλλά εκείνος είχε διακρίνει κάτι όμορφο μέσα της. Αν ο πίνακας κρεμόταν σε μια λονδρέζικη γκαλερί, κανείς δεν θα κατάφερνε να τον προσπεράσει χωρίς τουλάχιστον μια δεύτερη ματιά.

Όμως ο πίνακας κρεμόταν απλώς στην κουζίνα του σπιτιού τους. Καμιά λονδρέζικη γκαλερί δεν ενδιαφερόταν για τον Άρθουρ και τα έργα του. Η Εμίλια δεν μπορούσε να το καταλάβει. Οι δυο τους είχαν πάει μαζί στη Θερινή Έκθεση της Βασιλικής Ακαδημίας και είχαν κοιτάξει τα έργα του Χέρμπερτ Τζέιμς Γκαν και του σερ Άλφρεντ Μάνινγκς. Υπήρχε ένα αμφιλεγόμενο πορτρέτο της βασίλισσας από τον Σάιμον Έλγουις. Μα όλα φάνταζαν πολύ συνηθισμένα και άτολμα συγκριτικά με τα δικά του έργα. Πώς γίνεται να μην αναγνώριζε κανείς το αδιαφιλονίκητο ταλέντο του Άρθουρ Ρέντγουινγκ;

Πήρε τρία αβγά και τα έβαλε απαλά στην κατσαρόλα – δύο για εκείνον, ένα για τον εαυτό της. Ένα απ' αυτά ράγισε τη στιγμή που ήρθε σε επαφή με το βραστό νερό, κι αυτόματα της ξανάφερε στο μυαλό τη Μαίρη Μπλάκιστον, με το κρανίο της τσακισμένο από την πτώση. Δεν μπορούσε να το αποφύγει. Ακόμα και τώρα ανατρίχιαζε στην ανάμνηση αυτού που είχε δει – κι εντούτοις απορούσε γιατί. Δεν ήταν το πρώτο πτώμα που είδε και, έχοντας εργαστεί στο Λονδίνο στο χειρότερο διάστημα των γερμανικών βομβαρδισμών, είχε φροντίσει στρατιώτες με φρικτούς τραυματισμούς. Τι το διαφορετικό είχε η συγκεκριμένη περίπτωση;

Ίσως ήταν το γεγονός ότι οι δυο τους υπήρξαν φίλες. Η αλήθεια ήταν ότι η γιατρός και η οικονόμος είχαν πολύ λίγα κοινά, αλλά είχαν δεθεί πολύ. Όλα άρχισαν όταν η κυρία Μπλάκιστον ήρθε να τη δει ως ασθενής. Υπέφερε από μια κρίση έρπητα, που κράτησε κοντά έναν μήνα, και η δρ Ρέντγουινγκ είχε εντυπωσιαστεί τόσο από τη στωικότητα όσο και από τη λογική της. Μετά από αυτό, είχε γίνει κάτι σαν εξομολόγος της. Έπρεπε να προσέχει. Δεν γινόταν να παραβιάσει το ιατρικό απόρρητο. Όμως, αν υπήρχε κάτι που την προβλημάτιζε, μπορούσε πάντα να βασιστεί στη Μαίρη, ήταν καλή ακροάτρια και χρήσιμη σύμβουλος.

Και το τέλος ήρθε τόσο απότομα: Ένα συνηθισμένο πρωινό, μόλις πριν από μια εβδομάδα, τη διέκοψε ο Μπρεντ –ο επιστάτης που εργαζόταν στο Πάι Χολ– τηλεφωνώντας της.

«Μπορείτε να έρθετε, δρ Ρέντγουινγκ; Η κυρία Μπλάκιστον. Είναι στη βάση της σκάλας στο μεγάλο σπίτι, ξαπλωμένη. Νομίζω ότι έπεσε».

«Κινείται;»

«Δεν το νομίζω».

«Είσαι μαζί της τώρα;»

«Δεν μπορώ να μπω. Όλες οι πόρτες είναι κλειδωμένες».

Ο Μπρεντ κόντευε τα σαράντα, ένας στραπατσαρισμένος άντρας με χώμα κάτω από τα νύχια του και βαρύθυμη αδιαφορία στα μάτια. Φρόντιζε τις πρασιές και τα παρτέρια, και ενίοτε κυνηγούσε καταπατητές από την ιδιωτική έκταση, όπως έκανε ο πατέρας του πριν απ' αυτόν. Τα κτήματα του Πάι Χολ εκτεινόταν μέχρι μια λίμνη, και τα παιδιά τρελαίνονταν να κολυμπούν εκεί το καλοκαίρι, όχι όμως όταν ήταν τριγύρω ο Μπρεντ. Ήταν μοναχικός τύπος, ανύπαντρος, ζούσε μόνος στο σπίτι που ανήκε άλλοτε στους γονείς του. Δεν ήταν ιδιαίτερα συμπαθής στους γτόπιους, επειδή τον θεωρούσαν κατεργάρη. Στην πραγματικότητα, ήταν αμόρφωτος και ίσως ελαφρώς αυτιστικός, αλλά η αγροτική

κονιότητα είχε βγάλει τα δικά της συμπεράσματα. Η δρ Ρέντγου-
ινγκ του ζήτησε να τη συναντήσει στην κεντρική είσοδο, μάζεψε
μερικά ιατρικά σύνεργα και, αφήνοντας τη νοσοκόμα-ρεσεψιο-
νίστ της –την Τζόι– να δώσει εξηγήσεις σε τυχόν ασθενείς της,
πήγε βιαστικά στην πόρτα.

Το Πάι Χολ ήταν στην άλλη μεριά του Ντινγκλ Ντελ, δεκατέ-
ντε λεπτά με τα πόδια και γύρω στο δεκάλεπτο με το αυτοκίνητο.
Ήταν πάντα εκεί, από τότε που υπήρχε και το ίδιο το χωριό και,
παρά τα ανάκατα αρχιτεκτονικά στυλ, ήταν αναντίρρητα η πιο
επιβλητική κατοικία στην περιοχή. Χτίστηκε ως γυναικείο μονα-
στήρι, αλλά μετατράπηκε σε ιδιωτική κατοικία κατά τον δέκατο
έκτο αιώνα και συνέχισε έτσι στους αιώνες που ακολούθησαν.
Ό,τι απέμενε ήταν μία μοναδική επιμήκης πτέρυγα με έναν οκτα-
γωνικό πύργο –πολύ μεταγενέστερη προσθήκη– στην πιο μακρι-
νή άκρη. Τα περισσότερα παράθυρα ήταν ελισαβετιανού ρυθ-
μού, στενά, με κάθετα διαχωριστικά, αλλά υπήρχαν προσθήκες
γεωργιανού και βικτοριανού ρυθμού, με τον κισσό να απλώνεται
ολόγυρά τους, θαρρείς και απολογούνταν για την αδιακρισία. Στο
πίσω μέρος υπήρχε ένα γήπεδο και τα ερείπια αυτών που μάλλον
ήταν σκεπαστοί διάδρομοι με καμάρες. Ένα χωριστό συγκρότη-
μα στάβλων είχε μετατραπεί πλέον σε γκαράζ.

Ωστόσο το μεγαλύτερο προσόν ήταν η θέση του. Μια πύλη
με δύο πέτρινους γρύπες οριοθετούσε την είσοδο, κι ένα χαλικο-
στρωμένο δρομάκι περνούσε μπροστά από το Σπίτι της Πύλης,
όπου έμενε η Μαίρη Μπλάκιστον, και κατόπιν διέσχιζε καμπυ-
λωτά τις πρασιές μέχρι την πρόσοψη με τη γοτθική της αψίδα.
Υπήρχαν ολάνθιστα παρτέρια σκορπισμένα σαν πασαλειμμένα
χρώματα σε παλέτα ζωγράφου και, περικλεισμένος σε διακοσμη-
τικούς θάμνους, ένας ροδόκηπος που –σύμφωνα με τις φήμες–
περιείχε πάνω από εκατό διαφορετικά είδη τριανταφυλλιών. Το
γρασίδι απλωνόταν μέχρι κάτω στη λίμνη, με το Ντινγκλ Ντελ

από την άλλη μεριά. Τελικά, ολόκληρη η έκταση περιβαλλόταν από πολυετές δάσος, ξέχειλο από άγριους υάκινθους την άνοιξη, που την απομόνωνε από τον σύγχρονο κόσμο.

Τα λάστιχα κριτσάνισαν το χαλίκι τη στιγμή που σταμάτησε η δρ Ρέντγουινγκ. Είδε τον Μπρεντ να την περιμένει όλο νευρικήτητα, στριφογυρίζοντας την τραγιάσκα στα χέρια του. Βγήκε από τη θέση του οδηγού, πήρε την ιατρική τσάντα της και πήγε κοντά του.

«Υπάρχει καμία ένδειξη ζωής;» τον ρώτησε.

«Δεν κοιτάξα», μουρμούρισε ο Μπρεντ.

Η γιατρός σοκαρίστηκε. Δηλαδή δεν είχε προσπαθήσει καν να βοηθήσει την κακόμοιρη γυναίκα;

Βλέποντας την έκφρασή της, εκείνος πρόσθεσε: «Σας είπα, δεν μπορώ να μπω μέσα».

«Η μπροστινή πόρτα είναι κλειδωμένη;»

«Μάλιστα, κυρία. Όπως και της κουζίνας».

«Δεν έχεις κλειδιά;»

«Όχι, κυρία. Δεν μπαίνω στο σπίτι».

Η δρ Ρέντγουινγκ κούνησε το κεφάλι της αγανακτισμένη. Στον χρόνο που της πήρε να φτάσει, ο Μπρεντ θα μπορούσε να έχει κάνει κάτι· να έχει φέρει μια σκάλα ίσως, για να δοκιμάσουν κάποιο παράθυρο του πάνω ορόφου. «Και πώς μου τηλεφώνησες, αφού δεν μπορούσες να μπεις μέσα;» ρώτησε. Δεν είχε σημασία, απλώς αναρωτιόταν.

«Υπάρχει τηλέφωνο στον στάβλο».

«Εντάξει. Καλύτερα να μου δείξεις που είναι εκείνη».

«Μπορείτε να τη δείτε απ' το παράθυρο...»

Το εν λόγω παράθυρο ήταν στην άκρη του σπιτιού, μία από τις πιο πρόσφατες προσθήκες. Απ' αυτό έβλεπε κανείς απ' το πλάι τη σάλα της εισόδου, μαζί με τη φαρδιά σκάλα που οδηγούσε στον πάνω όροφο. Και πράγματι, εκεί ακριβώς κειτόταν η Μαίρη

Μπλάκιστον, πεσμένη πάνω σ' ένα χαλί, με το ένα χέρι τεντωμένο μπροστά της, να κρύβει εν μέρει το κεφάλι της. Με μια πρώτη ματιά, η γιατρός ήταν σχεδόν σίγουρη πως δεν ζούσε πια. Για κάποιο λόγο, είχε κουτρουβαλήσει τις σκάλες και είχε σπάσει τον αυχένα της. Ήταν εντελώς ακίνητη, φυσικά. Αλλά υπήρχε κάτι άλλο. Ο τρόπος που κειτόταν το σώμα της ήταν υπερβολικά αφύσικος. Είχε αυτή την όψη σπασμένης κούκλας που η δρ Ρέντγουινγκ είχε παρατηρήσει στα ιατρικά βιβλία.

Αυτό της έλεγε το ένστικτό της. Αλλά τα φαινόμενα απατούν, ως γνωστόν.

«Πρέπει να μπούμε μέσα», είπε. «Η μπροστινή είσοδος και η πόρτα της κουζίνας είναι κλειδωμένες, αλλά πρέπει να υπάρχει κι άλλος τρόπος».

«Θα μπορούσαμε να δοκιμάσουμε το χολάκι για τις γαλότσες».

«Πού είναι αυτό;»

«Να, από δω...»

Ο Μπρεντ την οδήγησε σε μια άλλη πόρτα στο πίσω μέρος. Αυτή είχε τζάμια και, παρόλο που ήταν ασφαλισμένη, η γιατρός έβλεπε καθαρά μια αρμαθιά κλειδιά στη μέσα μεριά της κλειδαριάς. «Τίνος είναι αυτά;» ρώτησε.

«Πρέπει να είναι δικά της».

Εκείνη πήρε την απόφαση. «Θα χρειαστεί να σπάσουμε το γυαλί».

«Δεν νομίζω ότι ο σερ Μάγκνους θα χαρεί πολύ», μουρμούρισε ο Μπρεντ.

«Ο σερ Μάγκνους ας έρθει να το πει σ' εμένα, αν θέλει. Λοιπόν, θα το κάνεις εσύ ή εγώ;»

Ο επιστάτης ήταν απρόθυμος, αλλά βρήκε μια πέτρα και τη χρησιμοποίησε για να σπάσει ένα από τα τζάμια. Πέρασε μέσα το χέρι του και γύρισε το κλειδί. Άνοιξε την πόρτα και μπήκαν.

Όσο περίμενε να βράσουν τα αβγά, η δρ Ρέντγουινγκ θυμήθηκε

τη σκηνή ακριβώς όπως την αντίκρισε. Ήταν στ' αλήθεια σαν φωτογραφία τυπωμένη στο μυαλό της.

Είχαν περάσει από το χολάκι για τις γαλότσες, διάνυσαν έναν διάδρομο και μπήκαν κατευθείαν στη σάλα της εισόδου, με τη σκάλα που οδηγούσε πάνω στις καμάρες. Τους περιέβαλε σκούρα ξυλεπένδυση. Οι τοίχοι ήταν καλυμμένοι με ελαιογραφίες και κυνηγετικά τρόπαια: ταριχευμένα πουλιά σε γυάλινες προθήκες, ένα κεφάλι ελαφιού, ένα τεράστιο ψάρι. Μια πανοπλία, συμπληρωμένη μάλιστα με σπαθί και ασπίδα, στεκόταν δίπλα σε μια πόρτα που οδηγούσε στο σαλόνι. Η σάλα της εισόδου ήταν στενή και μακριά, με την εξώπορτα ακριβώς στη μέση της, αντικριστά στη σκάλα. Στη μία πλευρά υπήρχε ένα πέτρινο τζάκι, αρκετά μεγάλο για να σταθεί κανείς όρθιος μέσα. Στην άλλη, δύο δερμάτινες πολυθρόνες κι ένα τραπέζι αντίκα, με ένα τηλέφωνο. Το δάπεδο ήταν στρωμένο με πλάκες σχιστόλιθου, μ' ένα περσικό χαλί να καλύπτει ένα μέρος του. Τα σκαλιά ήταν επίσης πέτρινα, με ένα κόκκινο χαλί να τα διατρέχει. Αν η Μαίρη Μπλάκιστον είχε μπερδευτεί και είχε κατρακυλήσει από το κεφαλόσκαλο, ο θάνατός της ήταν πολύ εύκολο να εξηγηθεί. Υπήρχαν ελάχιστα που θα άμβλυναν μια πτώση.

Όσο ο Μπρεντ περίμενε νευρικά κοντά στην πόρτα, εκείνη εξέτασε το πτώμα. Δεν ήταν ακόμα κρύο, αλλά ούτε είχε σφυγμό. Η δρ Ρέντγουινγκ παραμέρισε λίγα σκούρα καστανά μαλλιά από το πρόσωπο, για να αποκαλύψει καστανά μάτια στυλωμένα στο τζάκι. Τα έκλεισε απαλά. Η κυρία Μπλάκιστον ήταν μια ζωή φουριόζα. Ήταν αδύνατο να ξεφύγει απ' αυτή τη σκέψη. Σίγουρα ανεβοκατέβαινε βολίδα τις σκάλες, μέχρι που η βιασύνη τής κόστισε τη ζωή.

«Πρέπει να καλέσουμε την αστυνομία», είπε.

«Τι;» Ο Μπρεντ φαινόταν ξαφνιασμένος. «Της έκανε κακό κάποιος;»

«Όχι, αλίμονο. Ατύχημα ήταν. Και πάλι, όμως, πρέπει να το αναφέρουμε».

Ήταν ατύχημα. Δεν χρειαζόταν να είσαι ντετέκτιβ για να το καταλάβεις. Η οικονόμος σκούπιζε. Η ηλεκτρική σκούπα ήταν ακόμα εκεί, ένα φανταχτερό κόκκινο κατασκευάσμα που θύμιζε παιχνίδι, στην κορυφή της σκάλας, μαγκωμένη στα κάγκελα. Με κάποιον τρόπο, η γυναίκα μπερδεύτηκε στο καλώδιο. Παραπάτησε και γκρεμίστηκε στις σκάλες. Δεν υπήρχε κανείς στο σπίτι. Οι πόρτες ήταν κλειδωμένες. Ποια άλλη εξήγηση μπορούσε να υπάρχει;

Ακριβώς μια εβδομάδα αργότερα, τις σκέψεις της Εμίλια Ρέντγουινγκ διέκοψε μια κίνηση στην πόρτα. Ο άντρας της είχε μπει στο δωμάτιο. Εκείνη έβγαλε τα αβγά από την κατσαρόλα και τα έβαλε προσεκτικά μέσα σε δυο πορσελάνινες αβγουλιέρες. Ένωσε ανακούφιση βλέποντάς τον ντυμένο για την κηδεία. Έβαζε στοίχημα ότι θα το ξεχνούσε. Είχε φορέσει το σκούρο κυριακάτικο κοστούμι του, αν και χωρίς γραβάτα – δεν φορούσε ποτέ γραβάτες. Υπήρχαν μερικές πιτσιλιές μπogiάς στο πουκάμισό του, αλλά αυτό ήταν αναμενόμενο. Ο Άρθουρ και τα χρώματα ήταν αχώριστοι.

«Ξύπνησες νωρίς», της είπε.

«Με συγχωρείς, αγάπη μου. Σε ξύπνησα;»

«Όχι. Όχι ακριβώς. Αλλά σε άκουσα να κατεβαίνεις τη σκάλα. Δεν είχες ύπνο;»

«Μάλλον είχα στον νου μου την κηδεία».

«Θα κάνει καλό καιρό σήμερα. Ελπίζω αυτός ο κερατένιος ο εφημέριος να μη φλυαρεί με τις ώρες. Πάντα ίδιοι αυτοί οι ζηλωτές. Δεν χορταίνουν ν' ακούν τη φωνή τους!» Πήρε το κουτάλι του και το κατέβασε με δύναμη πάνω στο πρώτο του αβγό.

Κρακ!

Εκείνη θυμήθηκε την κουβέντα που έκανε με τη Μαίρη Μπλάκιστον μόλις δυο μέρες πριν την καλέσει εσπευσμένα στο σπίτι ο Μπρεντ. Η δρ Ρέντγουινγκ είχε ανακαλύψει κάτι. Ήταν αρκετά

σοβαρό, κι ετοιμαζόταν να πάει να βρει τον Άρθουρ για να ζητήσει τη συμβουλή του, όταν άξαφνα έκανε την εμφάνισή της η οικονόμος, θαρρείς και την κάλεσε κάποιο κακό πνεύμα. Κι έτσι, το εμπιστεύτηκε σ' εκείνη. Άγνωστο πώς, στην πορεία μιας πολυάσχολης μέρας, είχε κάνει φτερά από το ιατρείο ένα φιαλίδιο. Στα λάθος χέρια, το περιεχόμενο μπορούσε να γίνει άκρως επικίνδυνο, και ήταν φανερό ότι κάποιος το είχε κλέψει. Τι έπρεπε να κάνει; Να το ανέφερε στην αστυνομία; Ήταν διστακτική, επειδή αναπόφευκτα θα φαινόταν ανόητη κι ανεύθυνη. Γιατί άφησε το φαρμακείο χωρίς επίβλεψη; Γιατί δεν ήταν κλειδωμένο το ερμάριο; Γιατί δεν το είχε προσέξει νωρίτερα;

«Μην ανησυχείτε, δρ Ρέντγουινγκ», είχε πει η Μαίρη. «Αφήστε να το ψάξω μια δυο μέρες. Για την ακρίβεια, έχω ήδη καμιά δυο ιδέες...»

Έτσι της είχε πει. Την ίδια στιγμή, είχε στο πρόσωπό της μια έκφραση που δεν ήταν ακριβώς πανούργα, αλλά δήλωνε ότι κάτι ήξερε, λες και είχε πάρει κάτι το μάτι της κι απλώς περίμενε να τη συμβουλευτούν γι' αυτό ακριβώς το θέμα.

Και τώρα, ήταν νεκρή.

Ήταν ατύχημα, βεβαίως. Η Μαίρη Μπλάκιστον δεν είχε προλάβει να μιλήσει σε κανέναν για το χαμένο δηλητήριο, ούτως ή άλλως ήταν αδύνατο να είχε προκαλέσει κάποιος τον θάνατό της. Παραπάτησε κι έπεσε στις σκάλες. Αυτό ήταν όλο.

Όμως, παρακολουθώντας τώρα τον άντρα της να βουτάει ένα κομμάτι ψωμί στο αβγό του, η Εμίλια Ρέντγουινγκ όφειλε να το παραδεχτεί. Ήταν πολύ προβληματισμένη.

4

«Γιατί πηγαίνουμε στην κηδεία; Ίσα που τη γνωρίζαμε τη γυναίκα».

Ο Τζόνι Γουάιτχεντ πάλευε με το πάνω κουμπί του πουκάμισού του· όσο κι αν πάσχιζε, δεν κατάφερνε να το περάσει στην κουμπότρυπα. Η αλήθεια ήταν ότι το κολάρο αδυνατούσε να χωρέσει τον λαιμό του. Του φαινόταν ότι όλα του τα ρούχα είχαν αρχίσει να «μπαίνουν» τον τελευταίο καιρό. Σακάκια που φορούσε για χρόνια τον έσφιγγαν ξαφνικά στους ώμους, κι όσο για τα παντελόνια... Παράτησε την προσπάθεια και κάθισε βαριά στο τραπέζι του πρωινού. Η γυναίκα του, η Τζέμα, έβαλε μπροστά του ένα πιάτο. Είχε φτιάξει ένα πλήρες αγγλικό πρωινό με δύο αβγά, μπέικον, λουκάνικο, ντομάτα και τηγανισμένο ψωμί – όπως ακριβώς του άρεσε.

«Θα είναι όλοι εκεί», του είπε.

«Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να είμαστε κι εμείς».

«Θα γίνουμε θέμα συζήτησης αν λείπουμε. Εξάλλου, είναι καλό για τις δουλειές. Ο γιος της, ο Ρόμπερτ, πιθανότατα θ' αδειάσει το σπίτι τώρα που εκείνη μας άφησε χρόνους, και ποτέ δεν ξέρεις τι μπορεί να βρεις».

«Μπόλικά σκουπίδια, σίγουρα». Ο Τζόνι πήρε το μαχαίρι και το πιρούνι του κι άρχισε να τρώει. «Αλλά έχεις δίκιο, αγάπη. Είναι καλό να εμφανιστούμε».

Το Σάκσμπι-ον-Έιβον είχε πολύ λίγα καταστήματα. Υπήρχε βέβαια το παντοπωλείο, το οποίο είχε σχεδόν οτιδήποτε θα μπορούσε να χρειαστεί κάποιος –από κουβάδες και σφουγγαρίστρες, μέχρι κρέμα στιγμής και έξι διαφορετικά είδη μαρμελάδας. Ήταν πραγματικό θαύμα πώς χωρούσαν τόσο πολλά διαφορετικά προϊόντα σ' έναν τόσο μικρό χώρο. Ο κύριος Τέρνστοουν διηύθυνε ακόμη το χασάπικο στο πίσω μέρος –είχε διαφορετική είσοδο και κρεμασμένες πλαστικές λωρίδες για να διώχνουν τις μύγες– και το φορτηγάκι με τα φρέσκα ψάρια ερχόταν κάθε Τρίτη. Αλλά, αν ήθελες οτιδήποτε εξωτικό – ελαιόλαδο, ας πούμε, ή κάποιο από τα μεσογειακά υλικά που έβαζε στα βιβλία της η Ελίζαμπεθ

Ντέιβιντ, έπρεπε να πας στο Μπαθ. Το κατάστημα ηλεκτρικών δέσποζε στην άλλη άκρη της πλατείας του χωριού, αλλά λίγοι πελάτες έμπαιναν, εκτός κι αν ήταν για ν' αγοράσουν γλόμπους ή ασφάλειες. Τα περισσότερα προϊόντα στη βιτρίνα φαίνονταν σκονισμένα και απαρχαιωμένα. Υπήρχε ένα βιβλιοπωλείο κι ένα τεϊοποιείο που άνοιγαν μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες. Λίγο πιο έξω από την πλατεία και πριν τον σταθμό της πυροσβεστικής ήταν το συνεργείο αυτοκινήτων, το οποίο πουλούσε και μια ποικιλία από αξεσουάρ, αλλά τίποτα που μπορεί να χρειαζόταν κάποιος στ' αλήθεια. Κάπου εδώ τελείωνε η λίστα των εμπορικών, κι ήταν έτσι από όσο μπορούσε κανείς να θυμηθεί.

Και τότε έφτασαν ο Τζόνι κι η Τζέμα Γουάιτχεντ από το Λονδίνο. Είχαν αγοράσει το παλιό κτίριο του ταχυδρομείου, το οποίο ήταν πολύ καιρό άδειο, και το είχαν μετατρέψει σε παλαιοπωλείο με τα ονόματά τους γραμμένα με παλιομοδίτικα γράμματα πάνω από τη βιτρίνα. Δεν ήταν λίγοι στο χωριό που έλεγαν ότι μάλλον παλιατζίδικο έπρεπε να λέγεται βάσει εμπορεύματος, παρά «αντικέρι» αλλά, από την πρώτη κιόλας μέρα, το κατάστημα γέμισε επισκέπτες που φαίνονταν ευτυχείς να χαζεύουν ανάμεσα σε παλιά ρολόγια, πορσελάνινες κούπες, κασετίνες για μαχαίρο-πίρουνα, νομίσματα, μετάλλια, ελαιογραφίες, κούκλες, πένες και ό,τι άλλο τύχαινε να εκτίθεται. Το αν αγόραζε κανείς κάτι ήταν άλλη ιστορία. Το κατάστημα πάντως είχε κλείσει ήδη έξι χρόνια λειτουργίας και οι Γουάιτχεντ έμεναν στο διαμέρισμα από πάνω.

Ο Τζόνι ήταν ένας βραχύσωμος άντρας με τετράγωνους ώμους και καραφλό κεφάλι και, ακόμα κι αν δεν το είχε παρατηρήσει ο ίδιος, εμφανή τάση για παχυσαρκία. Του άρεσε να ντύνεται χτυπητά, με μάλλον ταλαιπωρημένα κοστούμια που συνδυάζε με γιλέκα και ζωηρόχρωμες γραβάτες. Για την κηδεία σήμερα, είχε φορέσει απρόθυμα ένα πιο άτονο σακάκι και γκρι παντελόνι από μαλλί πενιέ, αν και, όπως και το πουκάμισο, δεινοπαθούσαν

πάνω του. Η γυναίκα του, τόσο λεπτή και μικροκαμωμένη ώστε θα χρειάζονταν τρεις για να κάνουν μία σαν αυτόν, ήταν ντυμένη στα μαύρα. Δεν έτρωγε το πρωινό που μαγείρευε. Είχε σερβίρει ένα φλιτζάνι τσάι για τον εαυτό της και ροκάνιζε μισή φέτα φρυγανισμένο ψωμί.

«Ο σερ Μάγκνους και η λαίδη Πάι δεν θα 'ναι εκεί», μουρμούρισε ο Τζόνι σαν να του ήρθε εκείνη τη στιγμή.

«Πού εκεί εννοείς;»

«Στην κηδεία. Δεν θα επιστρέψουν πριν το Σαββατοκύριακο».

«Ποιος σ' το είπε αυτό;»

«Δεν ξέρω. Το συζητούσαν στην παμπ. Ταξιδεύουν στη νότια Γαλλία ή κάτι τέτοιο. Κάποιοι περνάνε ζάχαρη, έτσι; Τέλος πάντων, παιδεύτηκαν κάμποσοι να τους βρουν, αλλά χωρίς επιτυχία ως τώρα». Ο Τζόνι έκανε μια παύση, κραδαίνοντας ένα κομμάτι λουκάνικο καρφωμένο στο πιρούνι του. Ακούγοντάς τον να μιλάει τώρα, οποιοσδήποτε θα μάντευε ότι έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στο Ιστ Εντ του Λονδίνου. Είχε πολύ διαφορετική προφορά όταν απευθυνόταν σε πελάτες. «Ο σερ Μάγκνους δεν θα χαρεί με τα νέα», συνέχισε. «Τη συμπαθούσε πολύ την κυρία Μπλάκιστον. Ήταν κώλος και βρακί αυτοί οι δυο!»

«Τι θες να πεις; Εννοείς ότι υπήρχε κάτι... πονηρό μεταξύ τους;» Η Τζέμα σούφρωσε τη μύτη της στη σκέψη.

«Όχι. Τίποτα τέτοιο. Δεν θα τολμούσε – όχι με την κυρά του μες στα πόδια τους και, αν το καλοσκεφτείς, η Μαίρη Μπλάκιστον δεν ήταν και κανένας φοβερός πειρασμός. Αλλά εκείνη τον λάτρευε. Νόμιζε ότι ο ήλιος ανάτελλε από τον πισινό του! Κι ήταν οικονόμος του από αμνημονεύτων ετών. Η κλειδοκράτορας του κάστρου! Του μαγείρευε, του καθάριζε, του αφιέρωσε τη μισή της ζωή. Είμαι σίγουρος ότι θα ήθελε να είναι παρών για να την ξεπροβοδίσει...»

«Θα μπορούσαν να περιμένουν την επιστροφή του».